

DSPS Nyhedsbrev nr. 12, januar 2025

I dette nyhedsbrev omtales arrangementer afholdt i 2024. Der er følgende overskrifter:

Meddelelser fra Bestyrelsen.....	1
DSPS aktiviteter 2024	2
Billedaften og generalforsamling 29. februar 2024.	2
18. april 2024 Fungal Research Symposium	3
25. maj 2024: Rundtur i rhododendronhaven ved Kærnehuset	3
8. juni 2024: Tur til Liselund Slotspark, Jydelejet og Klinteskoven.....	5
6-7. oktober 2024: Svampe festival på Københavns Universitet	6
Nyt om skadedyr og sygdomme	8
<i>Pulvinaria rhododendri</i> – ny art fundet i Danmark.....	8
Virusangreb i Helleborus 'Hellebore Black Death'	8
Artikler	10

Meddelelser fra Bestyrelsen

Kontingent 2024

Efter et langt tilløb har DSPS endelig fået sig eget MobilePay nummer: 26484 Dansk Selskab for Plantesygdomme og Skadedyr. Selskabet kan derfor modtage kontingent via enten bankoverførsel eller MobilePay, men den sidstnævnte løsning koster et gebyr til MobilePay udbyderen VIPPS på 1,5 kr pr indbetalt 150 kr.

DSPS Kontingent for 2024 på 150 kr bedes derfor betalt enten via **bankoverførsel af 150 kr** til konto nr 1551 2157586, eller via **MobilePay af 151,50 kr til 26484**. Husk at angive navn på indbetalingen.

Ny email adresse til sekretæren

Ny separat email konto er oprettet for DSPS: dsps.email@gmail.com. Ved kontakt til sekretæren (Tine), brug helst dsps.email@gmail.com fremadrettet. Se i øvrigt mail adresser nederst i Nyhedsbrevet.

Billedaften og generalforsamling

Billedaften og generalforsamling afholdes tirsdag d. 25. marts kl. 17-20.30. Særsomt invitation følger. Emnet for billedaften bliver Quinoa (dyrkning, sygdomme og skadedyr).

Rejselegat

Bestyrelsen forventer, at der kan uddeles et rejselegat i 2025. Opslag udsendes efter vedtagelse på generalforsamling i marts.

Internationale konferencer

17th European Conference on Fungal Genetics – 2nd to 5th March 2025 in Dublin, Ireland.
<https://ecfg17.org/>

25th Australasian Plant Pathology Society Conference 2025 (APPS 2025) – May 26-28, 2025, 2025 in Sydney, Australia. <https://www.apps2025.org/>

14th Conference of the European Foundation for Plant Pathology, 2nd to 5th June, 2025 in Uppsala, Sweden <https://www.efpp2025.com/>

17th Meeting of the Working Group 'Biological and integrated control of plant pathogens, 11th to 14th June 2025, Torino <https://www.iobctorino2025.org/>

17th International Cereal Rusts and Powdery Mildews Conference – 18th – 22nd June 2025 in Vancouver BC, Canada. <https://icrPMC2025.ca/>

BSPP: PPATH25 and ECPP25 9th to 11th September 2025, Nottingham UK

DSPS aktiviteter 2024

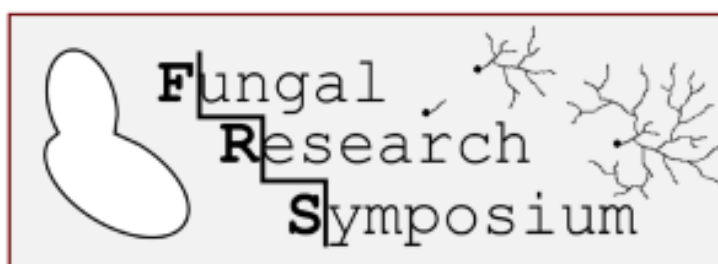
Billedaften og generalforsamling 29. februar 2024.

På billedaftenen var der bl.a. indlæg fra vores to rejselegat modtagere, Feng Long og Zhongqiu Xie, samt foredrag om den nye skjoldlus på rhododendron (Bodil Damgaard), se artikel på side 8, værtplanteskift hos *Colletotrichum nymphaeae* (Daniel Amby) og John Larsens arbejde med plantepatologi i Mexico.

18. april 2024 Fungal Research Symposium

Velkomst af Henrik H. de Fine Licht, som introducerer programmet for det fremmødte publikum.

Et succesfuld svampesymposium (Fungal symposium 2024) med stort fremmøde blev afholdt i festauditoriet på Frederiksberg Campus (Københavns Universitet) d. 3. maj 2024.

Forskere fra universitetsverden fra nær og fjern, samt fra industrien gav diverse præsentationer. Alle sammen med fokus på svampenes forunderlige liv.

Arrangementet var sponseret af Carlsberg Foundation med tovholder Henrik Hjarvard de Fine Licht.

(tv.) Præsentationer omhandlende bl.a. zombie svampe, (midt for) værtskifte af patogene svampe fra insekter til planter, men også flere industrielle præsentationer bl.a. omkring apparaturet oCelloScope til måling af svampesporer og deres vækst eller deres interaktioner med andre mikrober (th.).

25. maj 2024: Rundtur i rhododendronhaven ved Kærnehuset

Denne rundtur var arrangeret af DSPS, men DDFs medlemmer var også inviteret. Efter et lille foredrag om rhododendron, fortalte Svend om tilblivelsen af haven og viste os rundt mellem de mange smukke buske. Der blev selvfølgelig også kigget efter skadegørere, herunder den nye skjoldlus art, der netop har fået det videnskabelig navn *Pulvinaria rhododendri*. Der blev observeret enkelte eksempler på knopdød, forårsaget af den ukønnede svamp *Seifertia azaleae*.

(fortsættes på næste side)

Tv. Der lyttes til foredrag i starten af arrangementet. Th. Bed med rhododendronopdræt.

Knopdød hvor konidiebærere af Seifertia azaleae ses som små sorte knappenåle.

Hele haven var et farveorgie, uanset hvor man kiggede hen.

8. juni 2024: Tur til Liselund Slotspark, Jydelejet og Klinteskoven

Denne rundtur var et Dansk Dendrologisk Forening arrangement, så fokus var selvfølgelig mest på træer. Men der var også enkelte patologiske og entomologiske indslag, fx et morbærtræ, der ikke trivedes, gyvelkvæler, og spindemøl på benved.

*Morbærtræet neden for lysthuset på Liselund var ikke så vitalt som ønsket.
Årsagen var ikke helt klar, men var formentlig en kombination af dårlig etablering
og påkørselsskader fra græsslåning.*

(fortsættes på næste side)

Berberis-gyvelkvæler (Orobanche lucorum) i Jydelejet ved Møns Klint. Denne parasit findes kun enkelte steder i Danmark.

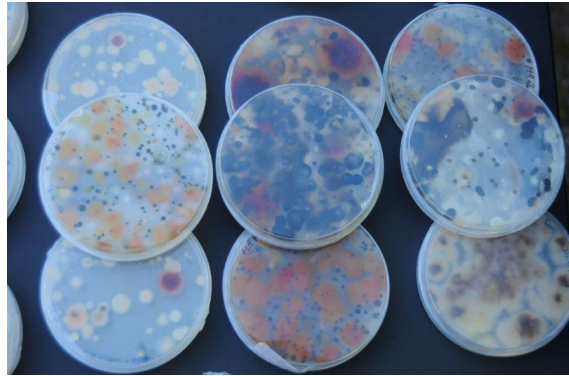
Spindemølangreb på benved på Jydelejet, så der er nok tale om Yponomeuta cagnagella.

6-7. oktober 2024: Svampe festival på Københavns Universitet

Som er del af et større arrangement om svampe organiseret af MycologyDK og Svampeforeningen indgik der også plantepatologiske svampe fra landbrug, havebrug (frugtavl) og skovbrug. Der var stor interesse for fortællinger om rustsvampe på korn, svampe på æbler og grøntsager, zombiefluer, biologisk bekæmpelse og mange andre emner. Der arbejdes på en gentagelse om to år, og måske med et mindre arrangement i 2025. Der er nedsat et udvalg, hvor DSPS er repræsenteret.

Dyrkning af spisesvampe på ved som fx østershat.

Tv. Udendørs udstilling af svampesygdomme (PLEN, IGN og Magnus Gammelgaard).

Th. Petri skål eksponeret i en time udendørs, på Campus (PPM gruppe på PLEN).

Tv. Udstilling om rust på korn v AU Flakkebjerg. Th. De fremlagte svampe studeres.

Dan Funck Jensen, Ulf Thrane & Jens Frisvad ved den indendørs udstilling, som bl.a. viste entopatogene svampe og svampe, der angriber bygninger.

Nyt om skadedyr og sygdomme

Pulvinaria rhododendri – ny art fundet i Danmark

Ved Bodil Damgaard

En skjoldlus hørende til *Pulvinaria*-slægten, der er fundet udbredt i Danmark i de senere år særligt på rododendron, er nu blevet bestemt til at være en ny hidtil ikke beskrevet art og er blevet navngivet *Pulvinaria rhododendri*.

Arten er blevet bestemt af Andreas Kahrer på Naturhistorisk Museum i Wien. Den ny art er desuden fundet i Norge på Rhododendron og blåbær. Dens fulde værtplanteregister og dens oprindelse kendes ikke.

Skjoldlusen har angrebet en lang række andre planter i de ramte rododendron-haver: Navr, kristtorn, tyttebær, busket bjergte, fuglekirsebær, kirsebærlaubær, kalmia m.fl. Men der er ikke foretaget videnskabelig bestemmelse af skjoldlusene fra alle arter, pga. de besværligheder der er med at få dem bestemt. De skal indsamles på et ganske bestemt stadie for at kunne bestemmes, fryses ned eller gemmes i alkohol, og så skal de med posten til Wien.

Skjoldlusen blev beskrevet i DSPS nyhedsbrev nr. 10, før den fik et videnskabeligt navn.

Kahrer, A. & Hodgson, C.J. (2024): A new species of the soft scale insect genus *Pulvinaria* Targioni Tozzetti (Hemiptera: Coccothraupidae: Coccidae) on *Rhododendron* ssp. in Northern Europe. *Zootaxa* 5512(2): 233-239.

<https://www.mapress.com/zt/article/view/zootaxa.5512.2.7>

Virusangreb i Helleborus 'Hellebore Black Death'

Ved Magnus Gammelgaard

Juleroser (*Helleborus niger*) og især de såkaldte påskeklækker (*Helleborus x hybridus*) (syn: *Helleborus orientalis*) er i de senere år blevet meget populære forårsblomster i de danske haver. Det kan man godt forstå. De er meget smukke i dæmpede pastelfarver og kommer tidligt på året.

Udover julerosebladpletsyge (*Coniothyrium hellebori*) og gråskimmel (*Botrytis* sp.) samt bladlus (*Macrosiphum hellebori*) er planterne sunde og trives fint, men den tid er måske forbi?

Her i min egen have og i en anden have har jeg de sidste par år oplevet en ny sygdom og mener der er tale om 'Hellebore Black Death' forårsaget af *Helleborus necrosis virus* (HeNNV).

Foto 1: De netagtige sorte streger, som følger bladnerverne, er typiske symptomer på Helleborus net necrosis virus (HeNNV).

Den er virkelig slem og lever op til sit populærnavn. Symptomerne er efter min mening ret tydelige. Sorte netagtige streger, der følger bladnerverne på både bladover- og underside. Krøllede sorte blade (kraftige angreb), sorte streger på stænglerne og sorte pletter på blomsterne. Desuden standser planterne væksten. Det er også tydeligt, at sygdommen, som tilfældet er hos andre vira, transporteres rundt i planten med saftstrømmen i den enkelte plante og ikke umiddelbart smitter naboplanten. Oftest er det ældre planter, som angribes.

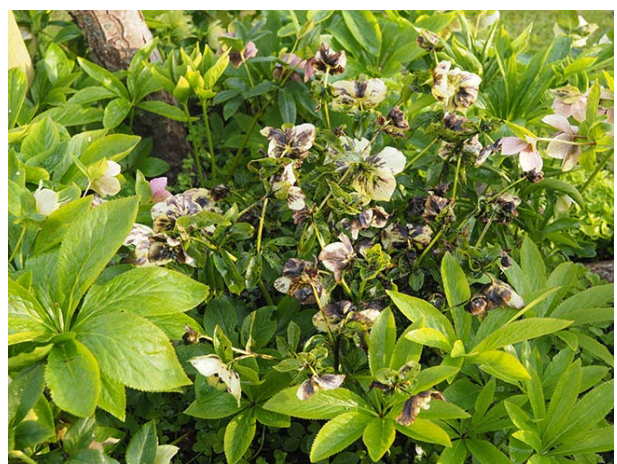

Foto 2 og 3: Her ses symptomer på blade og stængler og blomster ved kraftige infektioner af Helleborus net necrosis virus (HeNNV).

Sygdommen er især undersøgt i USA, men kendes bestemt også i Europa og også tidligere set i Danmark, uden at jeg dog kender udbredelsen. Jeg kan i sagens natur ikke foretage en egentlig laboratorieundersøgelse, og fundet er udelukkende baseret på symptomer.

Hvad skal vi kalde den på dansk?

Behandling: grav planterne op og fjern dem fra Haven.

Jeg har skrevet lidt mere her: <https://plante-doktor.dk/julerosevirus.html>

Se også <https://www.rhs.org.uk/disease/hellebore-black-death> og <https://apsjournals.apsnet.org/doi/epdf/10.1094/PDIS-93-4-0332>

Artikler

Koutouleas, A., Collinge DB, Boa E (2024) The coffee leaf rust pandemic. Plant Pathol. 73: 522-534.
<https://doi.org/10.1111/ppa.13846>

Kafferust uredosporer på blad

Vi opfordrer alle medlemmer til at komme med bidrag til Nyhedsbrevet, f.eks. henvisninger til konferencer, interessante faglige nyheder og stillingsopslag, der kan have interesse for Selskabets medlemmer.

Redaktør: Iben M. Thomsen

Formand
Henrik Topbjerg
topbjerg@agro.au.dk

Sekretær
Tine Thach
dsps.email@gmail.com

Kasserer
Iben M. Thomsen
imt@ign.ku.dk